

*Sveiki
sulaukę
Velykų
švenčių!*

KRISTAUS MIRTIS IR PRISIKĖLIMAS KIEKVIENO MŪSŲ ŠVENTĖ

Kristaus vardo, mirties, prisikėlimo gandas ne kartą ir daug kur buvo slopinamas žiauriausiais būdais, tačiau nenugalimas. Būtų netikslu manyti, kad prieš Kristų, jo tikinčiuosius kovoja tik piktoji dvasia per žmones. Vienur prisirišimas prie pagoniškų religijų, filosofijų, tradicijų, ne kartą, panašiai kaip mūsų laikais kaikiuriuose kraštuose, prieš Kristaus vardą ir prieš tikinčiuosius sukyla ateistai ne tik fanatiškai, o žmogžudiškai. Netolimos praeities yra įvykiai Kinijoje, Japonijoje, o mūsų šimtmečio įvykiai Portugalijoje, Armenijoje, Meksikoje, kai krikščionys, ypač katalikai, buvo šaltakraujiškai žudomi būriais; ar kaip šiandien komunistų valdomuose kraštuose tikintieji yra visaip hipokritiškai kaltinami, diskriminuojami, persekiojami, mirtinai nukankinami badu ir kitaip pasmerkųjų stovyklose, kalėjimuose. Tačiau ta mūsų laiko antikristinė banga, išskyrus komunistų dar valdomus kraštus, yra jau praeities faktas. Prisiminkime dar taip neseniai buvusios P. Jono Pauliaus II kelionės nuotaikas Meksikoje, Japonijoje.

Grįžkime į mūsų asmeninius santykius su Kristum. Jeigu už kurį nors iš mūsų ar mūsų tėvus būtų miręs ar mirtis kuris nors žmogus, tai ta mirtis niekad mums neatrodytų jau tik praeities faktas, jis liktų mums gyvas visada. Šis jausmas pagimdė nežinomo kareivio kapo idėją tapusią visuotina. Dar savėnis visų laikų žmonėms yra Kristaus mirties faktas. Tai ne tik praeities faktas, nes Kristus mirė už visų laikų ir už kiekvieną žmogų. To fakto ypatingas priminimas yra palikta šventų mišių auka. Ją kasdien kartojame pildydami Kristaus žodį: Tai darykite mano atminimui. Pamaldžiai kartojame dar kitus žodžius: Garbiname tave, Kristau, kad per savo kryžių atpirkai pasaulį. Pasaulio žodyje suprantame kiekvienas save. Šie žodžiai maldingai kartojami ne tik žemėje, o ir palaimintieji kartos juos amžinai, nes Kristus mirė ir už juos, ir tai nebus niekad užmiršta. Ir šia Velykų šventės proga mes minime, kad Kristus mirė ir prisikėlė už kiekvieną iš mūsų, kad ir čia žemėje ir amžinybėje gyventume Dievo malonėje.

Tai primenančios šventės tebūna visiems malonios.

Vysk. V. Brizgys

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

KRISTAUS PRISIKĖLIMAS — dailininko K. Varnelio projektas Prisikėlimo šventovės vitražui Kaune (30 x 15 metrų). Šioje šventovėje sovietinė valdžia įrengė radijo priimtuvų gamyklą, ir projektas liko neįvykdytas.

Linksmų Šv. Velykų linkime
visiems mūsų skaitytojams,
rėmėjams ir bendradarbiams!

"MŪSU LIETUVA"

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Rua Juatindiba, 28 - Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil Caixa Postal, 44 21 - CEP 01000
Diretor Responsavel: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: STANISLAO ŠILEIKA
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje iki liepos mėnesio Cr\$ 750,00 Atskiro numerio kaina Cr\$ 15,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 25 Dol. Į P. Ameriką oro paštu: 32 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 40 Dol. Į tolimus kraštus 50 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$ 3.000,00 Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr. 1.500,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anunėios) mokami už skilties (Coluna) centimetra po Cr. \$ 75,00
Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.
Straipsnius ir Korespondencija Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtina išreikšia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti " Francesco Gavénas " vardu.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 45

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

ATLAIDAI ŽEMAIČIŲ KALVARIJOJ

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA. 1980 m. liepos 9 d. Nepaisant blogo oro į Žemaičių Kalvariją suplaukė minios žmonių. Šventovė nesutalpino visų atvykusių, todėl dalis jų net lietui lyjant meldėsi šventoriuje. Šv. Mišias koncelebravo 95 kunigai – daugumas jų iš Telšių vyskupijos ir kėletas iš kitų vyskupijų. Čia jie susirinko padaryti blaivybės pažadus. Pamokslą apie blaivybės svarbą, apie alkoholio pražūtingas pasekmes pasakė Telšių vyskupijos valdytojas kun. Antanas VAIČIUS. Valdytojas kvietė visus ryžtis apsieiti be alkoholio arba bent išlaikyti saiką.

Po pamokslo kunigai skaitė blaivybės-abstinencijos pažadą. Visiems tikintiesiems padarius blaivybės-abstinencijos pasiryžimus, buvo dalinami atminimo paveikslėliai. Jų išdalinta 4.100. Šv. Komunijos išdalinta 3.700.

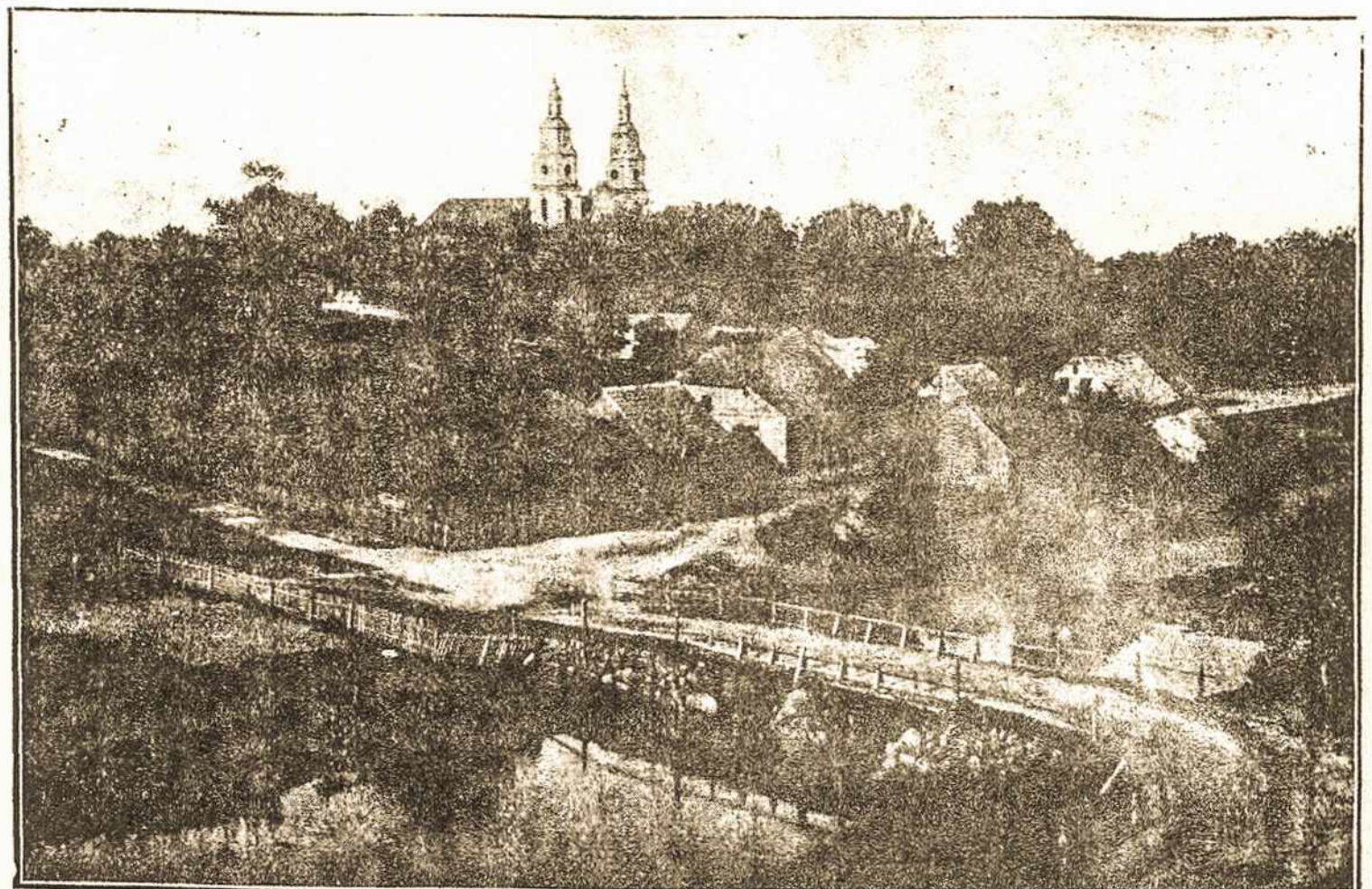
Po šv. Mišių trumpą ugningą pamokslą pasakė Mažeikių dekanas kan. Kazimieras GASČIŪNAS. Paveikti pamokslininko žodžių daugybė tikinčiųjų užsidegė ryžtu gelbėti Lietuvą iš alkoholio liūno, iš pražūtingos bedievybės sukeltos tuštumos sieloje, nes toji tuštuma dažniausiai yra užpilama alkoholiu. Žmonių entuziazmas buvo toks didelis, kad po pamokslo, nepaisant spūsties ir nepaprastos tvankos, bemaž visi dalyviai pasiliko ilgose Kryžiaus kelio kalnų pamaldose (dėl blogo oro nebuvo galima apvaikščioti Kryžiaus kelio koplytėlių kalnuose).

Visas atleidų dienas Žemaičių Kalvarijoje (VII.2-9) buvo gausu maldininkų. Didžiosios Kalvarijos dieną-sekmadienį (VII.6) auto-inspektoriai užregistravo 2865 lengvasias mašinas (jomis atvyko apie 15 tūkst. maldininkų). Kadangi dalis maldininkų atvyko autobusais ir kitomis priemonėmis, o dar kita dalis atvyko prieš kelias dienas, todėl apskaičiuojama, kad tą dieną Žem. Kalvarijoje

je galėjo būti apie 30 tūkstančių žmonių. Šv. Komuniją priėmė 6.700 dalyvių. Per visas atleidų dienas Šv. Komunijos išdalinta 20,5 tūkstančio.

Žem. Kalvarijos atlaiduose kasmet pastebimai daugėja jaunimo. Ypatingai daug jaunų veidų buvo matyti šeštadienį liepos 5 d. Šeštadienis prieš didžiąją Kalvariją jau tapo tradicine jaunimo diena. Keliatūkstantinė jaunimo minia išėjo į Kryžiaus kelio kalnus. Prie koplytėlių pamokslus pasakė kun. Stanislovas KRUMPLIAUSKAS (Kupiškio vikaras) ir kun. Jonas KAUNECKAS (Telšių katedros vikaras). Jie skatino jaunimą drąsiai išpažinti savo tikėjimą, niekada neišsižadėti lietuvių simbolio – kryžiaus. Prieš išeinant į kalnus pamokslą pasakė Šeduvos klebonas kan. Bronius ANTA-NAITIS. Įtikinamais argumentais jis įrodė jaunimui ateizmo-bedievybės absurdiškumą ir melagingumą.

Žemaičių Kalvarijos atlaidai liepos pirmąją savaitę tapo visos Lietuvos tikėjimo triumfo švente.

Žemaičių Kalvarija garsi savo atlaidais.

Savaitei bėgant...

Alf. D. Petraitis

Lietuvoje mes turėjome labai daug papročių. Ar tai Kalėdos, ar tai Velykos, ar Žolinė – visuomet žinojome, kas bus daroma. Ir tai jau nuo mažens. Pripratome prie tų papročių ir užaugę. Be jų, atrodo, negalėtų būti ir pačių švenčių. Kaip čia įsivaizduosi Kalėdas be eglutės, ar Velykas be margučių, be Didžiosios Savaitės cerimonijų?

Dabar, jau kitur gyvename. Daug kas pasikeitė. Čia Kalėdų šventės be sniego. Ir patys valgiai netokie. Kitų kraštų imigrantai čia turi kitokius papročius. Mes jaučiame savo naujų kaimynų įtaką. Jau darosi sunku ir savo vaikams, jau čia gimusiems, išaiškinti mūsų kitokius papročius, tradicijas. Jie jau antros ar net trečios kartos lietuviukai.

Todėl tikrai sveikintinas lietuvių V. Zelinos parapijos žingsnis šiemet iškilmingai praveisti Kryžiaus Kelius ir Graudžius Verksmus. Tai viena iš charakteringiausių cerimonijų, kurių giesmės per šimtmečius skambėjo Lietuvos bažnyčiose.

Per giesmes jautriai prieiname prie pačios tautos dvasios, per jas kalba mūsų liaudies muzikai. Per jas išliejame savo skausmą, per jas meldžiamės į Viešpatį.

Graudūs Verksmai gal daug daugiau pasako, negu ilgos kalbos. Išgirsime jų balsą.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKOS ANGLŲ KALBA

Anglų kalba atskiriomis knygutės jau išleistos „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ Nr. Nr. 41 ir 42.

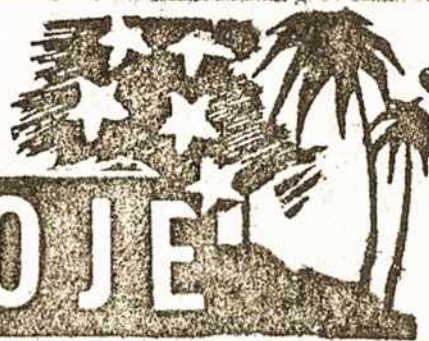
Vertė Vita Matusaitis, redagavo kun. Kazimieras Pugevičius, išleido Lietuvių Romos Katalikų Kunigų sąjunga Amerikoje.

LIETUVIAI

A.D.P.

PIETŲ AMERIKOJE

PIETŲ AMERIKOS KUNIGŲ SUVAŽIAVIMAS

Laike VII Pietų Amerikos Lietuvių kongreso š. m. vasario mėn. 14 d. Avellanedoje buvo susirinkę šie P. Amerikos liet. kunigai pasvarstyti pas toracijos reikalus: kun. Pranas Gavė nas iš Sao Paulo, kun. Jonas Giedrys iš Montevideo, kun. Juozas Margis, kun. Ant. Lubickas, kun. Juozas Pe traitis, kun. Aug. Steigvilas iš Argen tinos ir kun. Ant. Saulaitis iš Š. Ame rikos.

Buvo prieita keleta nutarimų, tarp jų svarbesnieji:

1) Pakviesti ir paruošti pasauliečius, kad padėtų kunigams jų sunkiame pas toracijos darbe.

2) Pritaikinti lietuviškam jaunimui gyvą liturgiją.

3) Pradėti rūpintis daugiau pašauki mų reikalų, kur tėvai saliziečiai turi sudarę programą. Nutarti paskelbti šiuos metus pašaukimų metais. (Apie tai bus plačiau).

4) Buvo svarstyti kaip pasiruošti Šv. Kazimiero 500 jubiliejinius metus (1984-tais). Pasiruošimas vyktų per trejus metus su tam tikra programa ir propaganda.

5) Buvo svarstyti pasiūsti Šv. Tėvui motyvuotus prašymus dėl Dievo Tarno arkiv. Jurgio Matulaičio beati fikacijos bylos pagreitinimo.

6) Nutarta šiemet ypatingu būdu paminėti Lietuvos 40 metų liūdnyų birželio įvykių sukaktį per spaudą.

7) Nutarta pasiūsti sveikinimai Šv. Tėvui, lietuvių vyskupams ir Š. Ame rikos Lietuvių Kunigų Vienybei.

8) Išrinkta ant dviejų metų Pietų Amerikos Liet. Kunigų Vienybės val dyba: kun. Aug. Steigvilas - pirminin kas ir kun. Juozas Petraitis - sekreto rius.

Buvo nutarta kas antri metai daryti suvažiavimą, kad galėtų palaikyti gyvą kontaktą.

K.A.S.

Už lietuvišką knygą ir spaudą lietuviai tlek daug kovojo ir kentėjo. Dabar lietuviška knyga stovi ir dulka kloskų lentynose, laukdama, kol kas ją nupirks.

VENEZUELOS L. B-NEJE

Kovo 1 d. posėdyje Venezuelos L.B-nės centro valdyba pasiskirstė pareigomis se kančiai:

Dr. Vytautas Dambraiva — pirmininkas, Juratė Statkutė de Rosales — vicepirm., Petras Kriščiūnas — sekretorius, inž. Antanas Baronas — išdininkas ir Ričardas Zavadzkas — narys.

Sekretoriaus **Petro Kriščiūno** adresas: Calle La Plaza Central Nr. 21 La Vega, CARAKAS 1021, VENEZUELA

P. Amerikos lietuvių septintojo kongreso atidaryme Buenos Aires, Argentinijoje. Iš kairės: JULIUS MIČIŪDAS, VII PALK rengėjų komiteto pirm., VACYS SLOTKUS iš Kolumbijos, DORELIS, Urugvajaus Lietuvių Centro pirm., PAULIUS KURAS, KLB atstovas, dr. KAZYS BOBELIS, VLIKO pirm., prel. PIJUS RAGAŽINSKAS

“TÉVIŠKĖS ŽIBURIŲ” klišė

STIPENDIJA LITUANISTIKAI

Emilija Jonušienė, muziko Broniaus Jonušo našlė, savo vyro atminimui įsteigė kasmetinę **Broniaus Jonušo stipendiją lituanistikai studijuoti.**

Stipendija duodama jaunuoliui — jaunuolei, kuris ar kuri, šalia pagrindinių studijų, randa galima ir lituanistiką studijuoti. Iš kandidatų pageidaujama, kad jie būtų pažangūs moksle ir aktyvūs lietuviškųjų jaunimo organizacijų nariai, savo veikla pasireikštų lietuviškoje dirvoje.

Šių metų stipendija bus ketvirtoji. Pirmąją laimėjo R. Saldys iš Brazilijos, antrąją — Marytė Bizinkauskaitė iš Brockto-

no, trečiąją — Vilius Dundzila iš Čikagos. Stipendijos dydis — 1000 dolerių. Ji neskaldoma.

Kandidatus stipendijai su savo rekomendacijomis gali pasiūlyti kiekviena lietuvių jaunimo organizacija ar jos skyrius, įvairūs sambūriai ar kiti vienetai iš betkurio pasaulio kontinento. Siūlymo terminas — 1981 m. birželio 30 diena.

Stipendijai kandidatą parinks vertintojų komisija, sudaryta iš jaunimo, visuomenės ir Jonušo šeimos narių.

Kandidatus siūlyti šiuo adresu: Mrs. E. Jonušas, 4006 S. 26th Street, Omaha, NE 68107, USA.

LAIKRAŠTIS, KNYGA — GERIAUSIA DOVANA — NEIŠEINA IŠ MADOS, NE REIKIA SUKTI IR GALVOS: TINKA KIEKVIENA PROGA — KAI LINKSMA, LIŪDNÀ IR KAI VISKO JAU GANA.

FABRICA DE GUARDA — CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas,104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

VII P. Amerikos Lietuvių Kongresas

Kongreso uždarymas SLA salėje. Kalba pirm. Julius Mičiūdas už jo delegacijų pirmininkai gavę diplomus ir kiti atstovai gavę kitas dovanas.

“LAIKO” klišė

NAUJAS BANDYMAS LITUANISTIKOS KURSAS SUAUGUSIEMS

Alf. D. Petraitis

Brazilijos atstovų pateikta tema VII PALKO švietimo ir kultūros sekcijos svarstymui (Red.)

Neviena liga serga mūsų švietimas. Yra ir daugiau sunkumų, apie kuriuos reikia pakalbėti.

Jeigu moksleiviai ir studentai patys žino, ko nori, tai mažiukus reikia nuvesti, paskatinti. Bet štai visai nenumatytas reikalas:

“Tėvelis neturi laiko... manęs neveža” — Tai ne mano išgalvotas sakinytis. Aš tai pastebėjau, ir pastebėjau ne vieną kartą ir ne du. Yra liūdnas faktas, tačiau didelė ir liūdna tiesa. Daugelis tėvų nejaučia jokio reikalo savo vaikus išmokyti kalbėti lietuviškai. Jeigu jie ir namie kalbasi, bet nežinia kodėl į vaikus kreipiasi vietos kalba. Pabrėžiu: abu tėvai moka lietuviškai. Atrodytų, labai logiška, jeigu jau namie nekalbama, tai šeštadienį galima nuvežti į lituanistines pamokas. Praktikoje tačiau taip neišėina. Dalinai tai galima ir pateisinti, nes tėvai visą savaitę bėgę plūšę nori savaitgalį kur nors už miesto praleisti. Tai yra svarbus motyvas. Kartu dar ir sveikatos reikalas.

Taigi, mažiukai negali patys atvažiuoti. Tai nuo čia ir sustoja pats reikalas. Jeigu jie atvažiuotų, priprastų, susidraugautų su kitais lietuviukais, būtų viskas tvarkoje. Tęstinumas taip gali vykti per daugelį kartų. Tačiau visa tai surišta su “jeigu”...

Aš jau kuris laikas galvoju šiuo reikalu. Ir man atėjo sekanti mintis: o kad taip pradėjus nuo kito galo? Paaiškinasiu, kad taip pamėginus įtikinti kokiu nors būdu tuos, nuo kurių šis reikalas priklauso.

Kaip tik šiuo reikalu norėčiau pakalbėti.

Neseniai gavau vieno jaunuolio laišką ir net nustebau: ir jis panašiai mano. Vaikų, mažiukų iš tiesų netrūksta. Tačiau jų tėvai nėra susipratę lietuviai ir jie nejaučia jokios pareigos šiuo reikalu.

Jeigu turėtume tokiems tėvams, sakykim, kokius nors kultūrinius ar lituanistinius kurselius ir jie po to įsitikintų lietuviškos kultūros svarba, tai visa kita jau atsistotų kitoje plotmėje. Mažų mažiausia patsai darbas jau būtų padalintas tarp mokytojų ir tėvų.

Kas tai per kursai? — nevienas manęs paklaus. Suaugusių sąvoką mes dažnai sumaišome su senųjų vaizdu. Suaugęs nėra koks senukas. Suaugęs yra tas, kuris normaliai nelanko pradžios mokyklos, bet jau būna universitete. Reiškia, asmuo, kuris kaip tik yra pačioje savo gyvenimo stiprybėje. Vieni jau turi šeimą, kiti dar ieško gyvenimo draugo, ar draugės. Kiti eina dėdės ar tetos pareigas. Jų aplinkumoje ir jų rankose yra kaip tik tie mažiukai. Nuo jų dažnai priklauso vaikų auklėjimas, priežiūra, nors kartais senieji tėveliai ir padeda.

— Bet ar tokie norės ko nors mokytis? — kitas klausimas. Iš patirties galiu pasakyti, kad taip. Jiems eiti į mokyklą ir sėsti su mažais vaikais tai tikrai nevieša. Dalis jų neturėjo jokios lietuviškos mokyklos. Kai kurie kaip tik pateko į tą tarpamžį, kai jų broliukai lankė lietuviškas mokyklas, o jie buvo per maži. Vėliau nebuvo mokyklų, arba tėvai išsikėlė kitur ir taip jie neturėjo jokio kontakto su lietuviška aplinka.

Šiaurės Amerikoje kun. Ant. Saulaičio padaryta kaip tik su tokiais bandymais davė tikrai nelauktai gerų rezultatų. Pradžioje ėmė susitikti tikrai šeši mėnesiai, gale metų tas skaičius jau pasiekė

26. Sekančiais metais turėjo praplėsti kursus su kitais mokytojais, nes nebuvo įmanoma dirbti su per dideliu skaičiumi. Jie visi atvyksta iš gana toli, užsimoka už išlaidas. Dar kas pažymėtina, jų įtaka savo šeimai ateityje bus lemiamą. Jie būdami pačiame amžiaus gražume ėmė pažinti savo tautos praeitį, kalbos grožį, dainas ir bendrai kultūrą.

Dabar klausiu, ar nebūtų galima ką nors panašaus ir mums pamėginti? Pagaliau, ką prarasime, jeigu ir nieko neišėitų. Vienta tikrai aišku, kad netenka laukti didelių skaičių. Bet kaip ir visuomet, pradžiai reikia pasitenkinti mažute sėklele. Svarbu kad ji imtų dygti. Pažiūrėkite išėję iš šios salės į aplink augančius medžius. Kai kurie jau gana dideli, negali jų pakelti, ar išrauti, bet visi jie vieną dieną buvo mažutė sėklelė ir kas nors juos pasodino. Nėra ko išsigąsti nepasisekimais, bet viena aišku: jeigu nesėsimė, tai tikrai neaugs.

Paskutinis klausimas: ką tokiems galima pasakyti, kokios rūšies pamokas jiems tikėtų praveisti, kuo juos būtų galima sudominti? Ar iš viso rasime, kas kursais domėsis?

Aišku, kokių paslaptinių receptų niekas iš mūsų nežino, tačiau mėginant, gal ką nors bus galima atrasti. Aš čia norėčiau pasiūlyti, kad tie asmenys, kurie domėtusi šiuo reikalu, jeitų į kontaktą su manim ir bus galima pasikalbėti ir pastudijuoti. Daugiau galvų, daugiau išmanymo. Svarbiausia, kad tokiam darbui būtų tikrai savanoriai. Nesutikčiau eiti į darbą, mėginimus su vargu ne vargu priprašytais žmonėmis. Čia yra labai nelengvas darbas. Klaidų negalime daryti, nes jeigu reikalas neišėina kaip reikiant, kitas bandymas yra kur kas sunkesnis.

Santraukiniai:

— Reikia mažų vaikų prieauglio.

— Jie patys negali atvykti į lituanistines mokyklas.

— Tėvai dėl įvairių priežasčių jų negali atvežti.

— Tėvai dažnai nejaučia jokio reikalo, kad jų vaikai kalbėtų lietuviškai.

— Tėvai to nejaučia, nes neturėjo progos pažinti savo praeities, savo tautos kultūros lobių.

Atrodo, kad jeigu tėvai pažintų daugiau apie Lietuvos kultūrą, jie paremtų auklybos ir lietuviybės veiklą.

Reikėtų apšviesti jaunuosius tėvus, atseit, suruošti suaugusiems kurselius.

Darbas nelengvas, reikalaujantis gero paruošimo.

— Kviečiami į tokį darbą, tikrai tam pasiryžę.

— Sudarytinas savanorių vienetas ir studijuotinas darbo planas.

Margučiai, margučiai...

Stefanija Stasiene

Kai gamta atbunda ir visur jaučiama besiskleidžianti nauja gyvybė, mes švenčiame Kristaus prisikėlimo šventę - Velykas.

Tai viena pirmųjų ir seniausia bažnyčios šventė, siekianti apaštalų laikus. Anais laikais krikščionys šventę Velykas kartu su žydais. Tada žydai minėjo išsivadavimą iš Egipto ne laisvės ir aukojo Dievui avinėlių bei valgė neraugintą duoną. Krikščionys šventę Kristaus prisikėlimą iš numirusių. Šiam įvykiui jie parinko ir prasmingą simbolį - kiaušinį, nes iš jo kylanti gyvybė primena Kristaus prisikėlimą.

Nors kiaušinis jau ir prieš krikščioniškąją erą buvo įvairių tautų laikomas gyvybės simboliu, tačiau ir šiandien

Velykų švenčių bendru visų tautų papročiu liko margutis. Kada pradėta kiaušinių dažyti sunku pasakyti. Senas padavimas sako, kad Marija Velykų rytą rankoje laikiusi kiaušinį ir mintyse išgyvendama savo Sūnaus kančią, ėmė gailiai verkti. Ašaros krito ant kiaušinio ir virto gražiausiu raštu. Tik staiga kiaušinis išslydo jai iš rankų ir nuriedėjo aplink žemės rutulį. Taip ir visos tautos pamėgo kiaušinius Velykų šventėms marginti.

Kaip ten bebūtų, paprotys dažyti kiaušinius yra gana senas. Manoma, kad šis paprotys atėjęs net iš Afrikos. Mat ten buvo rasta dažytų kiaušinių, kurie išsilikę iš tų laikų, kada ten gyvenusi viena krikščioniška tautelė. Į Europą iš ten galėję atvežti sugrižę iš Afrikos kariai. Europoje pirmieji pradėjo kiaušinius dažyti makedoniečiai. Jie naudodavę tik pagrindines spalvas: geltoną, žalia, raudoną. Vėliau šis paprotys perėjo ir į kitas Europos tautas. Dažytų kiaušinių aptikta IV amž. po Kristaus Vokietijos Vormso kapinyne. Čia viename kape buvo rasti du išmarginti žasies kiaušiniai.

Lietuvių literatūroj pirmą kartą margutis iškyla 1549 m. M. Mažvydo knygelėje 'Sv. Ambraziejaus giesmė'. Čia jis mini, kad margučiai buvo žinomi tik turtingųjų tarpe. Vė

liau kiaušinių dažymo paprotį pasisavino ir eiliniai žmonės. Imta dažyti net trim atvejais: Velykų, Atvelykio ir Sv. Jurgio šventėse.

Anksčiau Lietuvoje jau Didįjį Ktvirtadienį pradėdavo kiaušinius dažyti. Paprastai buvo dažoma bent po du kiekvienam, na žinoma, ir pintinėlė lalauninkams. Dažymui naudodavo natūralius dažus: beržo lapus, rugių želmenis, svogūnų lukštus ir kt. Mėgdavo daugiau tamsias spalvas, kaip pav. juodą ir balta, arba tamsiai rudą ir balta. Mat gavėnios metas reiškia rimtį ir liūdesį. Tamsiom spalvom gauti naudodavo pelkių rūdą, alksnių žievę, samanas ir kt. Meniška nudažydavo ir išmargindavo įvairiais raštais daugiausia seni žmonės. Dažymo technika ir spalvos būdavo laikomos paslaptimi.

Tačiau Velykos džiaugsmo šventė ir todėl vėliau pradėta naudoti šviesias bei skaisčias spalvas. Per ilgą laiką lietuvių tauta įsigijo savitą ir originalų dažymo būdą. Išsivystė originalus lietuviškas raštas ir dažymo technika. Buvo naudojamas vaškas, kuriuo išrašomi raštai ir paskui dažoma.

Senieji mūsų raštai nesudėtingi, geometriniai, sudaryti iš lankstelių, taškučių ir jų derinių. Vėliau žmonių fantazija siekė toliau ir buvo pradėta naudoti augaliniai ženklai, kaip pav. eglutės, rūtelės, tulpės, katpėdėlės, saulutės ir t.t. Šie simboliai buvo naudojami 19-tame amžiuje. Dvidešimtajame amžiuje mūsų liaudis pradėjo kiaušinius ornamentuoti jau gyvulinėmis figūrom. Čia sutinkame plaštakes, arkliukus, vabaliukus, vištos kojytes ir t.t. O Nepriklausomybės laikais margučiuose dažnai matome ir patriotinių motyvų k.a. Gedimino pilis, Gedimino stulpus, Vytį ir t.t. Taip pat iškilo ir nauja, būtent - įvairūs raštai bei figūros būdavo ant dažytų kiaušinių išskutinėjami. Tad, kaip matome, mūsų margučiai pasižymi originalumu ir be jokių ornamentinių skolinių iš kitų tautų. Be to, raštai labai įvairūs ir pasi-

Velykiniai margučiai išskutinėti Laimos Jucaitienės.

J. Garlos nuotr.

žymi meniškumu spalvų derinių.

Margučiai sudaro vieną mūsų liaudies meno šakų, kurių motyvai kartojasi ir mūsų audiniuose, drožiniuose ir kitur. Lietuvoje margučiai buvo mūsų dailininkų rūpestingai atrenkami ir konservuojami.

Gyvendami išeivijoje sudarykime šeimoje sąlygas, kad ir jaunoji karta pamėgtų gražius

mūsų Velykų papročius bei margučių dažymą. Neužtenka gėrėtis mūsų liaudies menu vien iš paveikslų ar kitų darbais. Mėginkime patys kartu su jaunimu įsijungti į margučių dažymo darbą. koks džiaugsmas ir kokia jauki priešvėlykinė atmosfera apsupa mūsų šeimos aplinką.

DIRVA

VILTIS

(Poezija iš Lietuvos)

Viltis, viltis, tik ji viena,
dar mane žavi, spindi ir vilioja.
Ji tik viena tarsi žvaigždė
aušrinė amžiais nemarioji,
suspindi skaisčiai naktį,
tai vėl šviesa jos dieną sumažėja.
Ir vėl lyg, kad pabuđusi
mane nauja jėga nusėja.
O šviesk tu man skaisčiai,
Vilties žvaigžde vakarine,
kol nekeliausiu aš
į dangišką Tėvynę.

PAGREITINKIM MUSU ŠVENTOJO BEATIFIKACIJA

Visa katalikiškoji Lietuva gyvai laukia, kad mūsų šventasis arkivyskupas JURGIS MATULAITIS—MATULEVIČIUS BŪTU PASKELBTAS PALAIMINTUOJU (beatus). Kadangi beatifikacijos bylų Romoj yra daug ir procesas lėtas, tik Šv. Tėvas gali duoti greitesnę eigą bylai. Todėl šios bylos postulatoriai (kun. J. Vaišnora - Romoj ir kun. J. Sakevičius - Londone) skatina lietuvių parapijas, organizacijas, ir net pavienius asmenis šiuo reikalu rašyti prašymus Šv. Tėvui (betkokia kalba).

Lietuviai kunigai, susirinkę pasitarimui VII P. Amerikos Lietuvių Kongreso proga, pasiuntė laišką Popiežiui, išreiškdami jam pagarbą, padėką ir besąlyginį atsidavimą, o taip pat prašydami pagreitinti Dievo Tarną, arkivysk. JURGIO MATULAIČIO paskelbimo šventuoju bylos eigą. Šv. Sosto Valstybės Sekretoriatas duoda žinią, kad prašymas buvo perduotas atitinkamai institucijai — Dicastero ir kad "gyvai dėkingas už pagarbos jausmus ir pareiškimą ištikimybės šv. Petro Sostui, Šventasis Tėvas meldžia gausių Augščiausiojo malonių visiems P.A. Lietuvių Kunigų Vienybės nariams ir meiliai teikia jiems ir visiems lietuviams Apaštalinį Palaiminimą.

SEGRETERIA DI STATO

N. 61289

DAL VATICANO, 25 Marzo 1981

Reverendo Signore,

Con lettera del 14 Febbraio u.s., Ella ha presentato al Santo Padre i voti ed i sentimenti espressi dai Sacerdoti partecipanti al VII Congresso Lituano dell'America del Sud, tenutosi a Buenos Aires in Argentina, e in pari tempo si è fatta interprete della loro istanza, affinché sia accelerato l'"iter" della Causa di Beatificazione del Servo di Dio Jurgis Matulaitis-Matulevicz.

Vivamente grato di questa attestazione di filiale ossequio e di sincero attaccamento alla Cattedra di Pietro, il Sommo Pontefice invoca su tutti i Soci dell'Unione del Clero Lituano nell'America Latina copiosi favori celesti e ben volentieri imparte ad essi e alle comunità affidate alle loro cure l'implorata propiziatrice Benedizione Apostolica.

AssicurandoLe infine che per la suddetta Causa è stato debitamente interessato il competente Sacro Dicastero, mi valgo volentieri della circostanza per confermarmi con sensi di distinta stima

dev.mo nel Signore

Reverendo Signore
Sac. PRANAS-FRANCESCO GAVENAS, SDB
Presidente dell'Unione del
Clero Lituano nell'America Latina
SAO PAULO

E. Martinez
(+ E. Martinez, Sost.)

Dra. HELGA HERING

MEDICA - GYDYTOJA

HOMENS SENHORAS CRIANÇAS

KALBAMA LIETUVISKAI

Av. Eulina, 99 - V. Sta. Maria das 8:00 às 12 h.
das 14:00 às 18:00 Fone: 265-7590
Rua Quartim Barbosa, 6 - B. do Limão

J. BUTRIMAVIČIUS

ADVOCACIA

CIVIL: Inventario, Despejo, etc.

COMERCIAL: Falência, Cobrança, etc.

TRIBUTÁRIA: Imposto de Renda, ICM, IPI

Rua Barão de Iguape, 212 - 4º and.s/45 - Liberdade Fone: 279-5937
Horário das 9:00 às 11:00 e das 14:00 às 18:00

Rua Campos Novos, 590 - V. Zelina - Horário das 19:00 às 21:00

KALBAMA LIETUVISKAI

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVOS VARDAS PO BRAZILIJA

Kun. Pr. Gavėnas sugrįžo iš pirmojo Brazilijos saleziečių klebonų suvažiavimo, kuris įvyko Cachoeira do Campo, BN. Buvo trys gilių studijų dienos, kurioms vadovavo iš Romos atvykęs saleziečių sielovadinės veiklos skyriaus viršininkas, argentinietis kun. Juan Vecchi. Buvo studijuojama saleziečių parapijos fizionomija. Dalyvavo 77 saleziečių klebonai iš visos Brazilijos – Centro, Mato Grosso, Amazonijos, Šiaurės ir Pietų (São Paulo ir Porto Alegre) saleziečių provincijų.

Kun. Gavėnas pasinaudojo proga padalinti klebonams lapiuką LITUANIA CATÓLICA E MÁRTIR ir šiaip plačiau juos supažindinti su dabartine Lietuvos padėtimi.

IZIDORIUI SAULYČIUI 80 METŲ

Balandžio 5 d. Izidorius Saulytis užprašė padėkos Mišias Dievui už sulauktus 80 metų. Dalyvavo namiškiai bei pažįstami.

Izidorius Saulytis atvyko Brazilijon 1929 metais ir apsisistojęs São Paule. Vedė Petronėlę Zubrytę ir po kiek laiko susilaukė sūnaus, kuris šiandien yra Dr. Victor P. Saulytis, dentistas.

Bebaigiantį 80-tuosius metus Izidorių ištiko nelaimė: krito, ir susilaužė koją. Išgulėjęs kiek laiko vienoj ir kitoj ligoninėj, dabar gydomasi namie, sūnaus daktaro priežiūroj. Sūnus globoja ir jau senutę motiną, kuri neprigirdi ir sunkiai vaikščioja.

Petronėlė ir Izidorius Saulyčiai yra vienos labdaringos iniciatyvos rėmėjai. Jiedviem sveikatos ir daug, daug kantrybės.

ŽINIOS IŠ RONDONIJOS

Rašo ses. M. Ksavera iš Guajará-Mirim, RO: "Dėkojame už kun. Urbaičio apsilankymą. Pas mus lietuviški svečiai reti, todėl ir džiaugsmas juos turėti yra didelis.

Čia susisiekimasis nėra lengvas, ypatinai šiuo lietaus metu, kas apsunkina keliones. Taigi ir mūsų svečiui reikėjo ir šiek tiek laiko atsigauti, pailsėti. Manome, kad iš to jam išeis šiočia tokia nauada".

IŠVYKA Į LITUANIKĄ

MALONIAI KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI

KRYŽIAUS PAŠVENTINIMO IŠKILMĖSE LITUANIKOJE

Balandžio 21 dieną (feriado)

10 val. Kryžiaus Pašventinimas ir Šv. Mišios – 12 val. Pietūs

Vėliau kava ir pasižmonėjimas.

Norintieji pasinaudoti autobusu, prašomi užsirašyti iš anksto. Autobusas išeis iš Vila Zelinos 7,30 val. Pietums pakvietimų galima įsigyti Vila Zelinos Klebonijoje. Iškilmėse dalyvaus vyskupas Dom Luciano Mendes de Almeida.

L. K. Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba

O pats kun. P. Urbaitis pastebi, kad kun. dr. Bendoraitis ir ses. Ksavera jį tikrai privertė ilgiau pasilikti Guajará-Mirim; ir jis, tarp kita ko, laivu Lituania-Bom Pastor su keliais daktarais (tarp kurių du okulistai šveicarai) išvyko Sagaranta link vietinių aplankyti. Rašo: "Taigi, turėkit kantrybės, jei ant Velykų nespėčiau būti São Paule... Nors toli, visi esame dvasioje arti jūsų, ir per Velykas dar labiau artimi jausimės". Ir siunčia visiems velykinių sveikinimų.

DAR APIE "ALMANACHA"

Rašo Al. Dabšys iš Los Angeles: "Mie li Tėvai Saleziečiai, šv. Kazimiero parapijos klebono prel. Kučingio dėka gavau puikų Jūsų išleistą ALMANACHĄ. Gavau dykai. Visą, nuo pirmo iki paskutinio puslapio, su malonumu ir atyda perskaičiau. Didelis ir gražus darbas.

Nesu pesimistas, betgi man atrodo, kad mūsųose jau retas toks leidinys, kurį visą galima perskaityti ir dar ties kai kuriais straipsniais susimąstyti. Labai ir labai ačiū.

Esu pensininkas, didelės aukos neišgaliu pasiūsti, bent šiuo metu; tai ką galiu, tą darau. Priimkite 15 dol. Tamstų kilniems darbams. Ateity irgi neužmirškite manęs, o aš kiek galėdamas atsilyginsiu".

ADOLFAS BALIŪNAS SANPAULE

Čikagos Metropolitan banko vice-prezidentas Adolfas Baliūnas su žmona trumpai lankėsi Sanpaule. Iš hotelio skambino šv. Kazimiero parapijai ir buvo pakviestas, kad ir trumpai užvažiuoti ir pažinti parapijos bei spaudos darbą.

Adolfas Baliūnas yra baigęs ekonomijos mokslus Kaune ir karo metu dėstė ekonomiją Vilniaus universitete. Lietuvoj buvo vienas verslininkų Sąjungos

steigėjų ir "Verslo" žurnalo redaktorius. Čikagoj priklauso Lietuvių Prekybos namų valdybai ir rašo spaudoje finansų ir ekonominius klausimus.

Šv. Kazimiero parapijoj susipažino su ponija Janina Valavičiene ir Alfonsu D. Petraičiu. A. Baliūnas labai įdomavosi Brazilijos lietuvių ekonomine būkle ir lietuviams prekybininkais. Svečias papasakojo apie Čikagos lietuvių prekybininkų veiklą ir pabrėžė, kad mūsų jaunimas turi daugiau įdomautis komercija. Iš Sanpaulio Adolfas Baliūnas išvyko į Argentiją.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Balandžio 4 d., po sunkios ligos, João XXIII ligoninėj mirė KLEOPATRA BALČIŪNAITĖ-MAKUŠKIENĖ sulaukusi 74 metus.

Velionė buvo gimusi Trumpaičių kaime, Jonišio vals. Šiaulių aps. Į Braziliją atvyko 1930 m. ir gyveno iki 1939 Santanoj. Vėliau persikėlė į Vila Belą kur turėjo krautuvę iki 1952 m.

Buvo pašarvota V. Zelinos bažnyčioje ir palaidota Ceramikos kapinėse, São Caetane.

Paliko dukterį Joaną ir sūnūs Petrą ir Nelsoną su šeimom. Ir anūkus Elisabeth, William, Edson, Petrą Eduardą ir Paulių Robertą. Lietuvoj liko seserys Augusta, Elena ir kitos giminės.

RYMANTĖ STEPONAITIS
TRADUTORA JURAMENTADA
LITUANO

Horário Comercial: Das 19 as 21horas:
Tels.: 853-0026 R. Pedroso Alvarenga,
881-7792 505, - ap. 57 Tel.:
852-0677, São Paulo

Dr. ALEKSAS KALINAUSKAS

Dr. PAULO KALINAUSKAS

ADVOGADOS

Inventário, Despejo, Desquite, Divorcio,
Processo Crime, Processo Trabalhista, Etc.

Rua 15 de Novembro, 244 - 4. and. - Conj. 9 - Fone: 37-8958

MŪSŲ ŽINIOS

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDU TVARKARAŠTIS VILA ZELINOS BAŽNYČIOJE

VERBŲ SEKMADIENI — 11 val. Ver-
bų Šventinimas procesija Kristaus
Valdovo garbei ir iškilmingos Mišios.
Giedos L. K. Bendruomenės Choras.

Didįjį Ketvirtadienį — Paskutinės Vaka-
rienės Mišios 19 val.

Didįjį Penktadienį — Kryžiaus Keliai
14 val. Kristaus Mirties Paminėjimas
15 val.

Didįjį Šeštadienį — Apeigų Pradžia 19
val. Šv. Mišios 19,45 val.

Velykų Rytą — 6 val. Prisikėlima Pro-
cesija ir Šv. Mišios.

Visose pamaldose giedos L. K. B.
Choras.

Velykų Dieną 11 val. lietuviškų Mi-
šių nebus.

Atvykite visi į savo tėvų rankomis
statytą šventovę, švęsti Didžiųjų mūsų
Tikėjimo paslapčių — Viešpaties kan-
čios, mirties ir prisikėlimo!

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS APEIGOS MOOKOJ

VERBŲ SEKMADIENIS

8 val.: lietuviškai
9 val.: portugališkai

DIDŪJŲ KETVIRTADIENI

19 val.: lietuviškai
20 val.: portugališkai

DIDŪJŲ PENKTADIENI

15 val.: lietuviškai
16 val.: portugališkai

DIDŪJŲ ŠEŠTADIENI

20 val.: lietuviškai
22 val.: portugališkai

VELYKOS

8 val.: lietuviškai
9 val.: portugališkai

NB — Prieš visas pamaldas bus klau-
soma išpažinčių.

— Velykų dieną Moinho Velho ir
Água Rasa Mišių nebus — visi kviečiami
į Prisikėlimo apeigas V. Zelinoj.

KVIETIMAS JAUNIMUI

Visas lietuviškas jaunimas kviečiamas
dalyvauti Velykų ryto Prisikėlimo Proce-
sijoje su tautiniais rūbais.

Vila Zelinos Klebonas

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAS

YRA

PREL. PIJUS RAGAŽINSKAS

Gerb. Prelatui širdinga padėka ir geriausi linkėjimai.

ML administracija

Visiems lietuviams São Paule siunčiu
nuoširdžių sveikinimų iš Amazonijos
džiunglių: daug džiaugsmo ir linksmy
šv. Velykų parapijos kunigams bei vi-
siems tautiečiams, mūsų misijos gerada-
riams ir Bendoraičių šeimai.

Guajará-Mirim

Kun. dr. F. A. Bendoraitis

MALDOS DIENA UŽ LIETUVĄ

PRAŠYMAS BRAZILIJOS VYSKU- PAMS

Kovo 31 d. Tautinė Brazilijos Vysku-
pų Konferencija (CNBB) iš savo centri-
nės būstinės Brasilijoj (sostinėj) išsiunti-
nėjo Brazilijos vyskupams pačios Kon-
ferencijos generalinio sekretoriaus, vys-
kupo Dom Luciano Mendes de Almei-
da, aplinkraštį nr. 420/81 MALDOS
DIENOS UŽ LIETUVĄ reikalą.

“Lietuvių Bendruomenė Brazilijoj —
rašo generalinis sekretorius “mielajam

broliui episkopate” — kreipiasi į Brazi-
lijos vyskupus, prašydama, kad, kitų
kraštų vyskupų pavyzdžiu, kiekviena
vyskupija švęstų Maldos Dieną už Lietu-
vą. Siūloma birželio 14. Šiuo reikalu ga-
vome iš kun. Prano Gavéno, SDB, P.
Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės
Pirmininko, laišką ir dokumentaciją, pri-
statančią šią iniciatyvą ir informuojan-
čią apie dar ir šiandien tebesitęsiančias
kankinės tėvynės Lietuvos kančias ir vi-
sokius varžymus.

Iniciatyvos įvykdymas pavedamas
kiekvieno vyskupo ganytojiniam nusis-
tatymui. Tuo tarpu, geisdamas išpildyti
prašymą paskleisti informaciją, Jums
persiunčiu gautą medžiagą, jungdamasis
su visų malda ir už mūsų brolius lietu-
vius”.

Gi kun. Gavénui asmeniai pridėtam
atviruke priduria: “Mano mielasis Kuni-
ge Pranai, persiunčiu Tamstai kopiją
laiško, kuris buvo išsiųstas Brazilijos vys-
kupams. Su meile ir dėkingumu.

Luciano M. de A.”

Prikerpta medžiaga apima

1) laišką — prašymą Brazilijos vysku-
pams, pasirašytą P. Amerikos lietuvių
kunigų vienybės p-ko kun. Pr. Gavéno
ir BLB-nės valdybos p-ko J. Tatarūno;
2) “Jie reikalingi mūsų paramos” —
apžvalga Lietuvos genocido ir lietuvių
rezistencijos;

3) lapiukas su Šiluvoj apsireiškusios
(1608 m.) Marijos atvaizdu, trumpu
žvilgsniu apie “kankinę tėvynę Lietuvą”
ir “malda už Lietuvą” — lapiukas dau-
giau skirtas išdalinimui tikintiesiems.

K. Pr. Gavénas

CURSO
AUDIOVISUAL
DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA
C.P. 4421-01000 S. Paulo, SP

VISIEMS PARAPIEČIAMS LINKIM
IR MELDŽIAM GAUSIŲ PRISIKĖ-
LUSIO KRISTAUS MALONIŲ IR
DVASINIO PRISIKĖLIMO.

Šv. Kazimiero p-jos kunigai